

СЕКЦІЯ 21.

Бухгалтерський, управлінський облік і аудит

КОНЦЕПЦІЯ СУТТЄВОСТІ ТА МЕТОДИ ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ В ПРАКТИЦІ АУДИТУ

Радіонова Н. Й.,

К.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Закон України «Про аудиторську діяльність» визначає, що «суттєвою є інформація, якщо її пропуск або неправильне відображення може вплинути на рішення користувачів, прийняте на основі фінансової звітності» [1, 1]. Але суттєвість необхідно розглядати не тільки з точки зору користувача звітної інформації, але і з позиції аудитора [3, 50]. Тоді суттєвість – це максимально припустимий розмір помилкової або пропущеної суми у фінансовій звітності, якою аудитор може знехтувати, тому що вона не вплине на рішення користувачів звітності.

Питанням суттєвості присвячені праці зарубіжних і вітчизняних фахівців А.Гершуна, Р.С. Каплана, П. Нівена, Д. Нортон, К. Рамперсада, В. Савчука, Х. Фрідага, Д. Хана, П. Хорвата, Х. Хунгенберга, М. Чумаченка, В. Шмідта.

Визначаючи вагомість отриманих наукових результатів, окремі теоретико-методичні проблеми суттєвості в аудиті залишаються об'єктом дискусій і потребують подальших досліджень. В опублікованих працях немає однозначного підходу до визначення економічної сутності суттєвості в аудиті, недостатньо досліджено методіку розрахунку суттєвості для підприємств різних галузей. Цим пояснюється об'єктивна необхідність удосконалення теоретичного та прикладного аспектів суттєвості в аудиті.

Порядок визначення суттєвості в міжнародній аудиторській практиці регулюється стандартом 320 що мав назву "Суттєвість в аудиті". Але, з 15 грудня 2009 р. набули чинності нові редакції міжнародних стандартів аудиту (МСА).

МСА 320 (стара редакція): «Інформація вважається суттєвою, якщо її пропуск або перекручення можуть вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансової звітності».

МСА 320 (нова редакція): «Спотворення, включаючи не розкриття інформації, вважаються істотними, якщо вони, взяті окремо або за сукупністю, можуть вплинути на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансової звітності» [2, 5].

Нова редакція стандарту містить рекомендації аудитору щодо вибору показників (у формулюванні стандарту – критеріїв) при визначенні суттєвості для звітності в цілому. Стандарт вказує, що вибір критеріїв здійснюється на підставі професійного судження аудитора і визначається потребою у фінансовій інформації користувачів звітності. Залежно від обставин, супутніх перевірці, такими критеріями можуть бути: прибуток до оподаткування, загальна виручка, загальні витрати, загальний акціонерний капітал, вартість чистих активів. Наприклад, в організації, орієнтованої на отримання прибутку, критерієм при визначенні суттєвості для звітності в цілому може бути прибуток до оподаткування. Якщо ж значення прибутку нестабільно, більш кращим може бути такий критерій, як загальна виручка [4, 15]. В ході

дослідження було з'ясовано важливість суттєвості в аудиті, що обумовлено наступним:

— суттєвість є доступним засобом, який може підвищити ефективність проведення аудиту;

— суттєвість допомагає досягти поставлених цілей шляхом систематизованого підходу підвищення ефективності процесів зниження аудиторських ризиків;

— суттєвість сприяє попередженню зловживань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України “Про аудиторську діяльність” від 22.04.93 р. №3125-ХІІ зі змінами і доповненнями.

2. МСА 320 «Суттєвість в плануванні та проведенні аудиту»

3. Каплуновська О. В. Міжнародне регулювання аудиторської діяльності / О.В. Каплуновська // Управління розвитком . – № 2. (99) – 2011. – С. 50 – 51.

4. Редько О.Ю. Аудит в Україні. Морфологія. [Текст]: монографія / О.Ю. Редько. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2008. – 493с.